



Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

701. An, si sub certa lege inita concordia, v. g. ut Episcopus certo generi personarum provideat, hæc lex servanda, ita ut aliàs collatio facta alteri sit nulla.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

Quaestio 698. Quantum valeat suffragium Episcopi & Capituli, dum seposito jure simultaneè conferendi ex statuto, aut jure alio singulari providendum est conjunctim?

Respondeo: tantum valere suffragium Episcopi, quantum totius Capituli, perinde, ut ait Card. de Luc. de benef. d. 1. nu. 29. ac si essent duæ personæ, quarum una repræsentetur ab Episcopo, altera à Capitulo, quarum utraque collationis actum in tempore ac loco diverfo explicare potest, sive, ut Paris. l. 7. q. 23. n. 39. ac si essent duo corpora, Garc. p. 5. c. 4. n. 28. citans Mohed. decis. 1. de privil. Gonz. gl. 45. n. 51. & c. Lott. cit. q. 21. n. 36. citans Feder. de Senis conf. 232. n. 1. & Rotam in Placentina Voti. 2. Maji. & 7. Junii 1583. Ude h Episcopus & Capitulum contulerint in discordia, ita ut Capitulum, seu major ejus pars conferat uni, & episcopus alteri, neutra collatio valeat. Card. de Luca de benef. d. 28. n. 16. Idque, etiam si episcopo accesserint aliquot Canonici. Garc. loc. cit. num. 29. citans Abb. in c. cum in Ecclesia Vultur. n. 11. Maudol. ad reg. 18. q. 14. n. 2. Pavin. de off. & potest. Capituli Sede vac. pralud. 5. n. 3. Selv. p. 2. q. 17. num. 4. Navar. conf. 1. de his, quasunt à maj. part. cap. num. 3. Rebuff. & c. Lott. loc. cit. nu. 4. contra Hostiens. in c. postulâstis. de concess. preb. tenentem, valere in eo casu collationem episcopi factam etiam cum uno Canonico. Ac proinde, si interim Papa ac ejus Legatus jure concursus provideat, etiam sequente die, ejus provisio valeat. Garc. n. 33. Lott. nu. 41. citantes Prob. ad Jo. Monach. in rub. de jurep. num. 8. Attamen dum episcopus & Capitulum contulerunt in discordia, ac ita neutra collatio valuit, poterunt intra semestre datum ad conferendum concordare in unum ex provisis in discordia, vel in alium, nisi interim Papa providisset alicui. Garc. p. 5. c. 4. n. 35. Aliàs si intra semestre non concordarint, nec Papa providerit, collatio devolvitur ad Superiorem. Garc. ibid. citans Abb. in c. cum Ecclesia Vulturana, num. 12. & c. Porro sufficere semiplenam probationem hujus discordiæ, dum quis impetrat præbendam à Papa, narrando fuisse discordiam in illius provisione inter episcopum & Capitulum, tradit Garc. à num. 36. juxta decis. Rotæ in Hispal. portionis 14. April. 1595. quam recitat num. 38. et si Rota aliàs contrarium tenuerit in ead. Hispal. 2. Junii Anno 1594.

Quaestio 699. Dum controversitur, seu agitur de acquirendo jure conferendi ipsi Capitulo privativè ad Episcopum, vel e contra, cui standum?

1. **R**espondeo primò: dum non constat, quid à principio, & in fundatione ecclesiæ constitutum, & Capitulum, v. g. alleget solâ consuetudinem, episcopo e contra nihil aliud allegante, quàm juris communis dispositionem, Capitulum intentionem suam sufficienter fundatam habet in sola & simplice consuetudine; cum idem jus deferat consuetudini. Lott. nu. 23. & 24. citans Rotam in Faventina juris conferendi. 4. Julii 1584. & dicens, sic censere communis Glossas & DD.

2. Respondeo secundò: si verò constat ita ab initio statutum, ut collatio sit simultanea, non sufficit allegatio simplicis consuetudinis; sed erit justificanda præscriptio, sive dictam consuetudinem alleget Capitulum contra episcopum, ut Abb. in c. cum Ecclesia Vultur. n. 6. sive episcopus contra Ca-

pitulum juxta c. non est. de consuetud. in 6. junctâ Gl. & Gemin. ibid. Lott. num. 45. dum enim agitur de auferendo uni, quod applicetur alteri, præscriptio est, non autem consuetudo, quæ non auferit id, quod applicat. Lott. n. 46. citans Abb. & Butrio in cap. ult. de consuetud. cum communi DD. ibidem. Sufficere autem præscriptionem quadragenariam sine titulo, juxta decis. Rotæ in Placent. Voti. de 20. Novemb. 1602. ait Lott. nu. 47. eò quòd cum jus in hoc puncto deferat consuetudini, cesset jam illius resistentia ab initio, quæ sola operatur, ut exigatur titulus, juxta c. 1. de præscript. in 6. Sed neque resistere intelligitur, dum leviter improbat, seu non justificat possessionem præscribentis; sed eatenus solum dicitur resistere jus, quatenus vehementer possessionem improbat, ac vetat. Lott. num. 48. & 49. citans Decium. conf. 134. sub n. 4. Covar. variar. l. 1. c. 17. n. 7.

3. Advertendum tamen monet Lott. num. 50. aliud esse, dum Capitulum simpliciter prætendit jus conferendi privativè ad episcopum, prout episcopus est Prælati; aliud dum id prætendit privativè ad illum, prout est membrum ipsius Capituli. In primo enim casu non agitur de eo excludendo in totum, & ideo jus non resistit; in secundo autem cum agatur de eo penitus excludendo, jus vehementer resistit, ac proinde non sufficit simplex præscriptio, nisi concurrat titulus; Licet enim patientia illius, contra quem præscribitur, sufficiat ad inducendum consensum in participatione, non tamen sufficit in eradicatione proprii juris, quòd ex præsumpto consensu hujusmodi justificetur præsumptio, ut Felin. in c. si diligenti. de præscript. n. 7.

Quaestio 700. An, & qualiter dum ab initio de jure communi fuit simultanea collatio Episcopi, & Capituli, potestas conferendi postmodum in alterutro eorum solidari possit?

Respondeo: id fieri posse per concordiam seu pactum, ita ut v. g. episcopo cedatur jus solidarium conferendi, v. dignitatem aliquam, aut certos Canonicatus, Lott. loc. cit. à num. 53. in quo casu jam episcopo potestas conferendi non competit de jure communi, sed ex dicta concordia; cum enim jus commune, ut dictum, adverteatur, consequens est, ut illa potestas juri singulari duntaxat innitatur. Lott. cit. n. 53. citans Rot. in Tarrac. Sacristia. 19. Martii 1601.

Quaestio 701. An, si sub certa lege inita hac concordia, v. g. ut Episcopus certo generi personarum, puta, quæ sunt de gremio talis Ecclesiæ Cathedralis, provideat, hæc lex necessario servanda sit, ita ut si conferat alteri personæ, collatio sit nulla?

Respondeo affirmativè; ex quo enim recipit potestatem ex concordia, quam de jure communi, vel alio prius non habebat, nisi servet formam sibi præscriptam, & hanc qualitatem, actus corruit ex potestatis defectu. Lott. n. 54. & 55. citans Feder. de Senis conf. 69. n. 1. Gl. in clem. 1. v. inibentes. Felin. in c. ex parte. de rescript. n. 1. & c. Proceditque id ipsum, etiam si concordia non habeat Decretum annullativum propter implicitam pro-

prohibitionem, ne actus aliter fiat. Lott. num. 56. imò necesse non est, ut concordia illa concepta sit verbis expresse prohibitis. Lott. n. 57. Vide eundem de his fuscè num. seq.

Questio 702. An, dum Capitulum talem collationem factam ab Episcopo contra legem seu pactum non impugnat, ea sit & remaneat in statu validitatis, exemplo provisionis facta de beneficio jurispr. spreto patrono, quam supra diximus valere, dum patronus sciens non contradicit?

Respondeo negativè, Lott. cit. q. 21. num. 70. juxta *decis. Rota supra cit. in Tarracon. Sacristia.* potestas enim illius, qui tenetur conferre presentatis aut nominatis, movetur in seipsa & jure proprio, ut Lott. *loc. cit.* hoc est, providet adhuc jure proprio; in presentibus & ex pacto; dumque modus ille, sub quo facta est concessio illa Episcopo respicit utilitatem Capituli concedentis, reputatur causa finalis, & non impulsiva, ut Lott. n. 71. citans Angel. *conf. 124. n. 4. Surd. 487. n. 24.* A deoque attingit seu concernit ipsam radicem potestatis; quia modo illo non impleto, Capitulum non censetur à se potestatem suam abdicasse; cum tunc cesset causa istius concessionis, & per consequens ipsa concessio. Lott. n. 72. citans Abb. & Tirac. Neque tamen ultra provisionis illius nullitatem in dicto casu proceditur; non enim per hoc ex toto resolvitur concessio illa facta Episcopo, ita ut is privatus sit jure conferendi, etiam pro illa vice, si ve quò minus ad eandem illam vacationem possit de novo providere personam habentem requisitas qualitates, modò res sit integra, hoc est, nisi aut ex temporis lapsu, aut ex appellatione interposita sit potestas devoluta, vel alia, puta, ex provisione Apostolica sit intercessa, Lott. n. 73. citans Castrensem *conf. 365. n. 2. l. 1.*

Questio 703. An ergo etiam, supposito ab initio simultaneam, collatio facta in vim talis concordia ab Episcopo non adhibito consilio Capituli sit nulla, dum supponitur Episcopum ante concordiam fuisse quidem in usu conferendi privativè ad Capitulum, non tamen nisi adhibito ejusdem Capituli consilio?

Respondeo affirmativè; est enim ratio eadem; in hac enim necessitate requirendi consilium fovetur illius naturalis causa, præsumptæ nimirum erectionis ex bonis Capituli, aut saltem communibus; & hinc, si Episcopus non servet modum sibi præscriptum, seu illam requisitionem, quæ videtur esse de forma actus, omittat, actus remanet nullus; omissio siquidem talis semper vitiat actum, ubicunque à lege vel ab homine trahitur à principio potestatis cum limitatione seu qualificatione dictæ requisitionis, Lott. à num. 74. citans Felin. in *cap. ex parte. de consuetud. n. 2.* & Rotam.

**

Questio 704. Dum Episcopus & Capitulum se invicem circa collationem protrudunt, singuli prætendendo liberam collationem, & neuter simultaneam, & questio vertitur super mantentione, quid considerandum?

Respondeo, nihil aliud, quàm ipsa possessio de facto conferendi, quæ tunc justificatur, si collatio effectuatæ appareat, sicuti supra dictum de quali possessione præsentandi, quæ tunc censetur acquisita, si bonâ fide facta sit, & accesserit institutio, & sic præsentatus & institutus possessionem ceperit, sciente & patiente illo, in cujus præjudicium vergere poterat. Lott. *loc. cit. n. 82. & 83.* Porro circa collationem factam à Capitulo scientia Episcopi ex solo lapsu temporis præsumitur. Lott. n. 84. citans Seraph. *decis. 293. num. 4.* Circa collationem verò factam ab Episcopo, dum Capitulum non prætendit simultaneam, dicta scientia & patientia optimè constituitur ex actu traditionis, possessionis, & installationis; scientia enim hæc & patientia Capituli non videtur posse separari ab eo actu traditæ possessionis, facti in executionem collationis Episcopi. Lott. à n. 85. citans Rot. in *Alexandrina Archiepiscopi. 28. Jun. 1627.*

2. Et hæc quidem procedunt, dum ex tenore collationis factæ per Episcopum constat, eum voluisse conferre jure proprio & privativè ad omnes alios, nimirum enunciando, quòd collatio ad ipsum spectabat, quæ enunciatio excludit simultaneam, præsertim si additum fuisset *omnimodè.* Lott. à num. 91.

3. De cætero in prædicto casu contententiæ nihil potius est ad alterutrum intentionem fundandam, quàm docere, præbendam, de cujus collatione contenditur, doratam fuisse de propriis redditibus, aut pro illius erectione suppressa & applicata fuisse beneficia, quæ prius erant ad propriam privativè electionem, Lott. n. 95. quia in actu erectionis, aut applicationis hujusmodi, quemadmodum patrono præservatur jus, ut Abb. in *c. suggestum. de jurep. n. 3. Roch. de jurep. v. honorificum. n. 8.* ita & collatori præservatur jus conferendi; cum militet eadem ratio non præjudicandi, quam non subvertit mutatio tituli, veluti facta per modum subrogationis, Lott. n. 96. & 97. Proceditque id ipsum, etiam si Episcopus adhibuisset consensum Capituli; cum enim hic consensus necessarius sit, non tantum in erectione novi Canonici aut Dignitatis, ut Felin. in *cap. cum accessissent. de consuetud. num. 15.* sed etiam in unione & applicatione alterius beneficii pro ejus dote. *clém. 1. de rebus Eccl. non alien. & ibi Gl. & DD. & Ubald. Senior in rr. de unione Eccl. c. 5. q. 6. num. 15.* actus ille adhibitionis consensus referendus est ad hujusmodi causam necessariam, non ad quamcunque aliam voluntariam; ac proinde capienda inde non est ea conjectura, quasi voluerit Episcopus per ejusmodi adhibitionem consensus remittere jus suum conferendi, sed potius totum illud promovere, prout sibi magis erat utile. Lott.

à num. 99. citans Aymon. *conf. 106. num. 8.*

**

Questio